

RvC en OR in internationale conserververhoudingen

Robbert van het Kaar

AIAS, CBM, voordrachtscommissaris

Verschillende stelsels

- Stakeholder vs. shareholder: welk belang geeft de doorslag?
- Reële zetel vs. incorporatiestelsel

Het Nederlandse systeem in internationaal perspectief (1)

Werknemersinvloed in de *board* (EBLR) in
Duitsland, Oostenrijk, Slovenië, Hongarije,
Scandinavische landen, Finland, Frankrijk

In Zuid-Europa, Ierland en Polen alleen in
(voormalige) staatsondernemingen

In 2014 afgeschaft in Tsjechië

Het Nederlandse systeem in internationaal perspectief (2)

Nieuwe EU wetgeving beoogt bestaande EBLR te beschermen:

- Europese vennootschappen (SE en SCE)
- Grensoverschrijdende fusie
- Toekomst: grensoverschrijdende omzetting, zetelverplaatsing!?

Het Nederlandse systeem in internationaal perspectief (3)

Onafhankelijkheidseis:

- Belang van de *vennootschap* is leidraad; commissarissen mogen geen deelbelangen vertegenwoordigen;
- Samenstelling van de RvC moet evenwichtig zijn
- Verzwakt regime in internationale concerns
- Bijzonder voor Nederland: OR als factor in het corporate governance systeem

Nederland: het systeem (1)

- Beperkt tot commerciële organisaties (niet: non-profitsector)
- RvC behartigt het belang van de vennootschap, geen deelbelangen
- **Goedkeuringsrecht** RvC over belangrijke besluiten
- Volledig regime: benoeming en ontslag bestuur.
Verzwakt regime: AV bevoegd
- Geen werknemers in RvC
- (versterkt) voordrachtsrecht OR

Nederland: het systeem (2)

- Vrijstelling voor (Nederlandse en buitenlandse) internationale *holdings*
- Verzwakt regime voor dochters

Formele voorschriften (met name onafhankelijkheid) stevig ingekleurd door concerverhoudingen.

Nederland: de praktijk (1)

- Ongeveer 500 structuurvennootschappen
- OR-en maken lang niet altijd gebruik van hun voordrachtsrechten [waarom?]. Aantal voordrachtscommissarissen (VC) beperkt
- Vanwege het internationale karakter van de Nederlandse economie veel (dochter)bedrijven met verzwakt regime

Nederland: de praktijk (2)

In een groot aantal dochters van internationale concerns (en ook familiebedrijven) bestaat de meerderheid van de RvC uit vertegenwoordigers van de aandeelhouders (moederbedrijf, familie)

Tot zover de onafhankelijkheid!?

Nederland: de praktijk (3)

De macht van de RvC op dochterniveau is beperkt: toezicht heeft betrekking op het bestuur *van de dochter*, terwijl het beleid bepaald wordt op holding-niveau.

Hoe zinvol is dan nog een RvC!?

Maar.....

- Organon/MSD
- Corus
- Abbott

- Eigen ervaringen: NRF, Staples, SG

Wisselende coalities en verschillende belangen

- Moederbedrijf
- Directie dochter
- (leden van) de RvC dochter
- OR (en mogelijk vakbond)

Belang van culturele factoren (Angelsaksisch, Frans, Chinees, Indiaas.....)

Verhouding tussen OR en (leden van) de RvC in internationals

- Afzonderlijk contact OR en voordrachtscommissaris
- Contact OR en RvC als geheel ('opvoeden' van functionarissen moederbedrijf)
- Houding van de bestuurder
- Bewaken van de samenstelling van de RvC (in ieder geval niet *te* scheef)
- Contacten opbouwen in normale situaties legt een basis voor crisissituaties

Non profit

Probleem van de rechtsvorm stichting:

- Minder *checks and balances* dan bij kapitaalvennootschappen en verenigingen
- Wie houdt toezicht op de RvT?
- Is extern toezicht voldoende compensatie?

Woningcorporaties, zorgsector .....

Slotopmerkingen

- Speelruimte voor zowel OR als RvC in dochters van internationale concerns beperkt;
- ‘belang van de vennootschap’ sterk ingekleurd door concernsituatie;
- Vooral in crisissituaties kan de het tandem OR/RvC soms een belangrijke rol spelen;
- Onderschat: onafhankelijke samenstelling RvC op dochterniveau;
- Voor de OR: gebruik je rechten
- Voor de RvC/commissarissen: OR cruciaal als onafhankelijke bron van informatie